

REFERAT

Medlemsmøte onsdag 9. november 2022 kl. 1100 Scandic hotell, Kristiansund

Dagsorden:

1. Åpning.
2. Kåseri v/skipsfører John H. Kvalshaug.
3. Orientering
4. Eventuelt.

16 medlemmer tilstede.

1. Leder ønsket alle velkommen til medlemsmøtet. Dagsorden godkjent uten bemerkninger. Presenterte John H. Kvalshaug. Takk for han for ha ville komme.
2. Ordet ble så gitt til skipsfører John H. Kvalshaug. Han fortalte kort om sin karriere innen skipsfarten. Tittelen på hans kåseri var: Morsdagstragedien på Hustadvika 13.02. 1944. Hurtigruteskipet «Irma» og frakteskipet «Henry» som ble torpedert av 2 norske MTB-er med norsk mannskap men under britisk kommando. Kvalshaug startet med å rose postfolk for samarbeidet han hadde hatt med etaten i sitt yrkesaktive liv. På alle hurtigruteskipene før i tiden var det et postkontor. Spesielt var dette en viktig funksjon fra Trondhjem og nordover, ja selve livsnerven i posten. Så over til den mørke historien som Kvalshaug kalte den.

Hurtigruteskipet «Irma» var på vei nordover med ca. 100 personer om bord. Blant disse var det mange unge folk fra sør i landet som skulle sildearbeid i Nord-Norge. Nordøst for Hestskjæret tok hurtigruten igjen frakteskipet «Henry» som var lastet med stein. Det var 14 personer om bord på «Henry».

Det var lite vind i området men veldig kaldt. 2 mtb-er hadde ankret opp i Haltvika på Ekkilsøya lørdagskveld. Mannskapet på MTB-ene var norske fiskere, samt en norsk kjentmann. Oppgaven deres var å senke tyske konvojer.

Søndag ettermiddag satte MTB-ene full fart utover mot «Irma» og «Henry». Kjentmannen om bord advarte mot angrepet, men skipssjefen overså advarselen og den første MTB-en avfyrt torpedoer mot «Irma» og det ble treff. Den andre MTB-en avfyrt torpedoer mot «Henry» som også resulterte i treff.

«Irma» sank ganske fort og 25 personer ble berget. Hun ligger på 206 meters dyp.

Om bord i «Henry» fikk de løs en livbåt og 9-10 personer ble berget om bord i denne men det ble løsningsrett skudd mot i torpederte.

MTB-ene returnerte deretter til Shetland.

Lokalbefolkningen ble øyeblikkelig klar over at en tragedie nå hadde utspilt seg og satte i gang med en redningsaksjon.

Sjefen for sjøstridskreftene på Shetland møtte MTB-ene ved ankomsten på Shetland og lovet heder til mannskapet for innsatsen. Det ble konkludert med at «Irma» gikk i konvoy for Tyskland og var dessuten uten nasjonalmerke, dvs norsk flagg malt på skutesiden, noe som ikke stemte. Historien om denne hendelsen ble skrevet av nordmenn som tjenestegjorde i England under krigen. Etter hjemkomsten til Norge etter krigen fikk disse seg fine jobber.

I ettertid ble det mye diskusjon blant sjøfolk om noen var «voksne nok» til å få ryddet opp slik at historiene om «Irma» og «Henry» ble riktig fortalt.

Etter statsminister Kjell Magne Bondeviks' nyttårstale om at «glemte» historier måtte frem så ble det handling i saken.

Det ble satt i gang undersøkelser om hva et minnesmerke ville koste. Summen ble 1,8 millioner

kroner. Forsvaret ville bekoste halvparten men likevel ble det for dyrt for de lokale kreftene. Redningen kom ved at fylkesmann Alf Jakob Fostervold , tidligere forsvarsminister, tok en tur til Oslo og departementet for å diskutere kostnadene. Resultatet ble fullfinansiering fra departementet.

Minnesmerket som har fått navnet «Stille rom» ble avduket av kong Harald 16. september 2002.

11 overlevende fra torpederingene var tilstede og kong Harald hilste på disse.

Minnesmerket ligger på stedet Røeggen som er på Sveggøya og som har utsikt til ulykkesstedet. I 1999 ble vraket av «Irma» filmet fra ubåt av Nils Aukan.

Leder takket for et meget lærende og opplysende foredrag og overrakte klippfisk som takk.

Etter kåseriet var det kaffepause med loddsalg.

- 3 Leder Jan Dyrлие orienterte om at avd. Romsdal var lagt ned og at medlemmene var overført til avd. Nordmøre. Medlemstallet er nå 163. Hva avd. skal hete i fremtiden må komme som forslag til årsmøtet i mars. Videre ble det orientert om fremtidige medlemsmøter. Pasientombudet i Kristiansund og fremtidsfullmakt i Molde.
- 4 Det ble også referert om hva en verdig eldreomsorg , verdighetsgarantien som er lovfestet, inneholde. Til slutt ble det enighet om et kaffetreff på «Raust» 30 november 2022.

Møtet hevet kl. 1330.